

Läget på de globala energimarknaderna

Vecka 43, 2024

2024-10-23

Sammanfattning

Under de senaste två veckorna har priserna på olja, kol och naturgas sjunkit medan priset på utsläppsrätter är på samma nivå som för två veckor sedan.

Oljepriset har under mitten av oktober fortsatt att uppvisa en relativt hög volatilitet. Frontmånadskontraktet för Brentolja har nu återgått till en nivå på runt USD73-74 per fat efter att ha stigit kraftigt till en nivå på USD81 strax innan förra marknadsbrevets publicering. Prissvängningarna beror till stor del på att marknaden just nu fokuserar mycket på att balansera två viktiga men osäkra faktorer mot varandra: dels utvecklingen av konflikten i Mellanöstern och de risker den medför för oljetillförseln, dels den ekonomiska utvecklingen i Kina där fortsatta indikationer om en relativt svag tillväxt medfört orosmoln kring storleken på landets oljekonsumtion i närtid.

Priset på den nordvästeuropeiska naturgasmarknaden har sedan förra marknadsbrevet gått ner något. TTF M+1 stängde den 21 oktober på EUR40,02 per MWh. Händelseutvecklingen i Mellanöstern skapar en oro på marknaden men priserna hålls tillbaka av goda marknadsfundament. De europeiska naturgaslagren var den 19 oktober till 95 procent fyllda.

Priserna på kol har sjunkit sedan förra marknadsbrevet medan priset på utsläppsrätter gick upp under perioden 9-14 oktober för att därefter sjunka tillbaka till samma nivå som för två veckor sedan.

<http://www.energimyndigheten.se/globalaenergimarknader>

*För Energimyndighetens löpande bedömning av det svenska energiförsörjningsläget till följd av kriget i Ukraina, se myndighetens [lägesbilder](#).

Innehåll

Sammanfattning	1
Olja	2
Naturgas	4
Kol och EU ETS	6

5

Priser vid stängning den 21/10

Olja	ICE Brent, front month		
	74,29	USD/fat	↓*
Naturgas	ICE TTF, month ahead		
	40,02	EUR/MWh	↓*
Kol	ICE API2, front month		
	116,5	USD/ton	↓*
Utsläppsrätter	ICE EUA, Dec contract		
	61,76	EUR/ton	→*

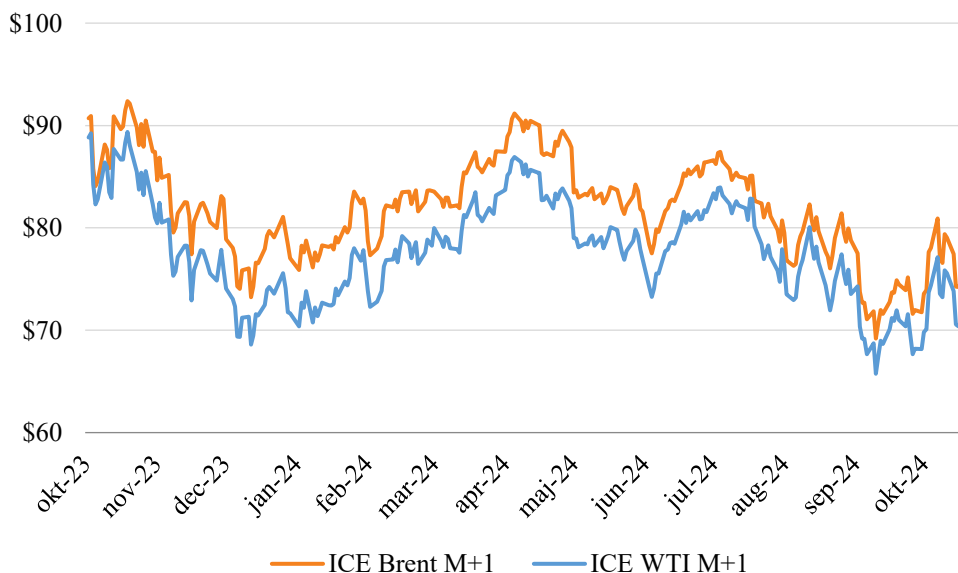
* Pilen indikerar prisrörelse sedan förra marknadsbrevet.

Olja

Volatiliteten på oljemarknaden har fortsatt sedan det förra marknadsbrevets publicering. Oljepriset har nu svängt tillbaka till en nivå på runt USD73-74 per fat efter att ha varit uppe på en nivå på runt USD81 för två veckor sedan. Marknaden följer fortsatt spant utvecklingen av konflikten i Mellanöstern med fokus nu på hur Israel väljer att svara på Irans storskaliga robotattack mot Israel i början av oktober. Framförallt bidrog en oro för en potentiell israelisk attack mot iransk oljeinfrastruktur till en kraftig prisökning inför förra marknadsbrevets publicering. Denna oro minskade däremot efter att media rapporterat om att Israels premiärminister Benjamin Netanyahu ska ha försäkrat USA:s president Joe Biden om att Israel kommer att fokusera på militära mål i en eventuell attack mot Iran och på inte olje- eller kärnkraftsanläggningar¹.

Samtidigt har fortsatta tecken på en svag ekonomisk utveckling i Kina och frågetecken kring landets oljefterfrågan i närtid satt stor press nedåt på oljepriserna under den senaste tvåveckorsperioden, vilket varit en huvudsaklig anledning till att oljepriskurvan återigen svängt nedåt. Den fortsatt tröga utvecklingen för den kinesiska ekonomin var en starkt bidragande faktor till att både det internationella energirådet IEA och OPEC i oktober återigen reviderade ned sina prognoser för oljefterfrågetillväxten under 2024. Båda organisationerna har vid flertalet tillfällen under året reviderat ned sina prognoser för oljefterfrågetillväxten under 2024, vilket marknadsbrevet tidigare rapporterat om.

Råoljepriser USD per fat

Källa: Intercontinental Exchange.

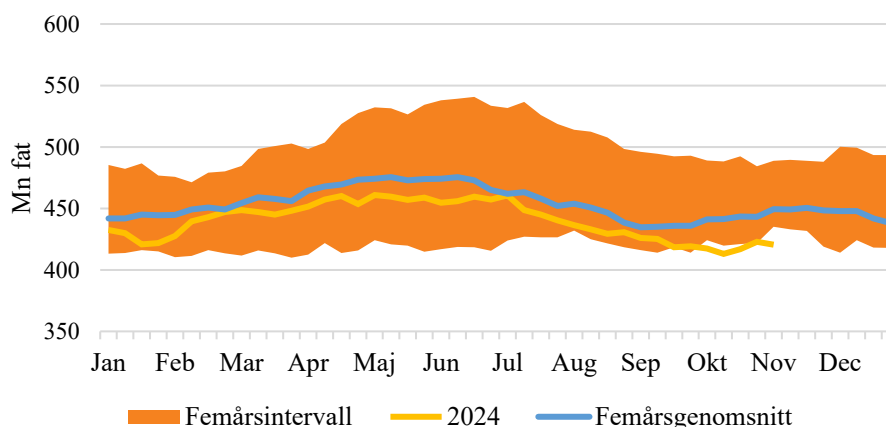
¹ [Israel assures US it won't strike Iranian nuclear or oil site: Middle East | AP News](#)

Orkanen Milton vid den amerikanska östkusten har också påverkat oljepriserna under den senaste tvåveckorsperioden. Först i uppåtgående riktning genom att medföra en risk för störningar i oljeproduktionen i Mexikanska golfen, därefter i nedåtgående riktning då den skada orkanen orsakade när den nådde land kan innebära en negativ påverkan på drivmedelsefterfrågan i regionen. Florida är den tredje största bensinkonsumenten bland USAs delstater².

Den 11 oktober utökade USA sina oljesanktioner mot Iran³. Utökningen innebär större möjligheter för USA att rikta sanktioner mot de som på något sätt kan kopplas till Irans petroleum- och petrokemiindustrier. Sanktioner riktades även mot ett antal entiteter och fartyg som deltar i Irans skuggflotta för oljehandel, som bland annat används för att transportera stora mängder olja till Kina.

IEA släppte i förra veckan sin långsiktiga rapport World Energy Outlook med utblick för den globala energianvändningen fram till 2050⁴. I årets rapport förutspås en snabbare nedgång för den långsiktiga oljeefterfrågan än i förra årets upplaga. I grundscenariot där nuvarande policys fortsätter att råda fram till 2050 (STEPS) minskar den globala efterfrågan på olja till 93,1 miljoner fat per dag år 2050, 4,3 miljoner lägre än i motsvarande scenario i förra årets rapport. Minskningen beror bland annat på en lägre efterfrågan från transportsektorn än tidigare väntat, framförallt från sjöfart och flyg där användningen av förnybara bränslen väntas tillta.

Amerikanska råoljelager exklusive strategiska beredskapslager

Källa: EIA

Nivåerna i de amerikanska kommersiella råoljelagren har sjunkit sedan det förra marknadsbrevets publicering. Nivåerna befinner sig fortsatt cirka sex procent under femårsgenomsnittet.

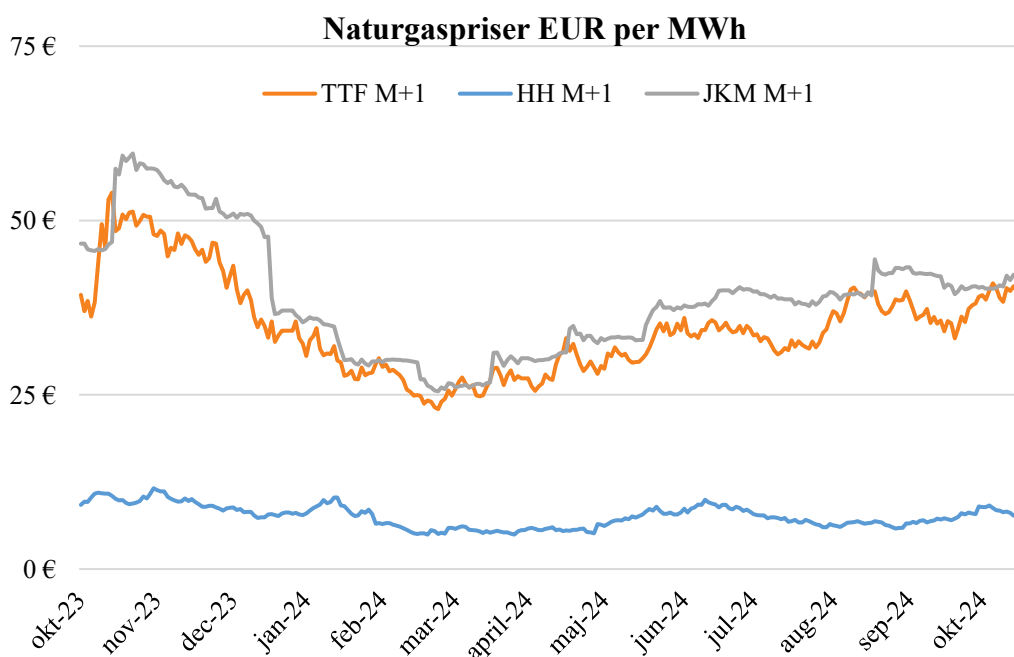
² [Oil settles down on Florida fuel demand worries, Mideast risk drives weekly gains | Reuters](#)

³ [Treasury Expands Targeted Sanctions on Iranian Petroleum and Petrochemical Sectors in Response to Attack on Israel | U.S. Department of the Treasury](#)

⁴ [Executive Summary – World Energy Outlook 2024 – Analysis - IEA](#)

Naturgas

Priset på den nordvästeuropeiska naturgasmarknaden har sedan förra marknadsbrevet gått ner något. TTF M+1 stängde den 21 oktober på EUR40,02 per MWh, att jämföra med EUR40,24 per MWh den 7 oktober. Priserna har rört sig mellan EUR38-40 per MWh den senaste tvåveckorsperioden och håller sig stabila tack vare goda marknadsfundament med stort gasutbud från Norge och välfyllda europeiska gaslager trots geopolitisk oro för utvecklingen i Mellanöstern. Det finns en överhängande oro på marknaden vilket påverkar priserna. TTF M+1 pressades under förra veckan nedåt från EUR40,56 per MWh efter mediarapporteringen (se även oljeavsnittet) om att Israel avser att fokusera på militära mål i en eventuell attack mot Iran. Detta hade en lugnande effekt på marknaden som påverkas mycket av oron för en eskalering mellan Israel och Iran och dess möjliga påverkan på regionens energinfrastruktur.

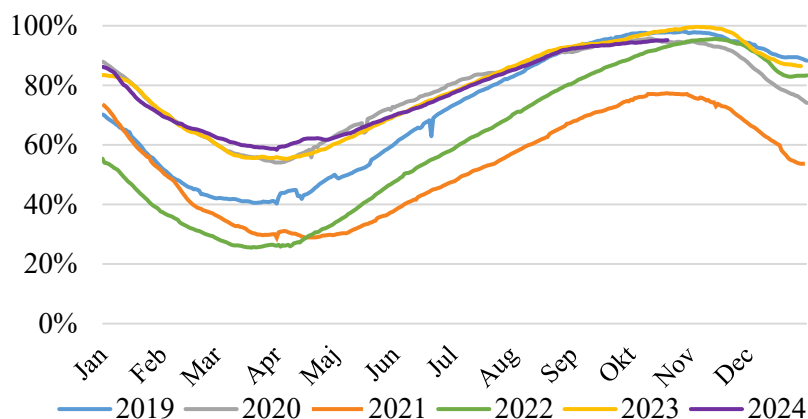

Källa: Montel.

Det asiatiska spot- och forwardbenchmarkpriset JKM har i stort rört sig sidledes sedan marknadsbrevets förra publicering. JKM stängde den 21 oktober på EUR40,96 per MWh, att jämföra med EUR40,35 per MWh den 7 oktober.

Vid den amerikanska gashubben Henry Hub har priserna gått ner sedan förra marknadsbrevets publicering. Henry Hub stängde den 21 oktober på EUR7,09 per MWh, att jämföra med EUR8,75 per MWh den 4 oktober.

Fyllnadsgrad gaslager EU totalt

Källa: GSE minus strategiska reserver.

De europeiska naturgaslagren var den 19 oktober till 95 procent fyllda, att jämföra med 94 procent vid förra marknadsbrevets publicering och 99 procent vid samma tidpunkt förra året. EU nådde målet om 90 procents fyllnadsgrad den 19 augusti, väl i tid före målet den 1 november. Detta tack vare en mild vinter 2023/24, dämpad efterfrågan på gas i Europa och starka flöden från Norge.

EU-kommissionären för energi, Kadri Simson sa i ett uttalande efter förra veckans energiministtermöte att företag som fortsätter att köpa rysk gas eller LNG efter att transitavtalet med Ukraina löper ut den 31 december gör ett farligt val. Hon menar vidare att det inte finns några ursäkter då EU klarar sig utan de 14 miljarder kubikmeter gas som nu transiteras via Ukraina per år. EU-kommissionen har arbetat med de EU-medlemsstater som blir mest påverkade och förberett för ett avbrott i gasflöden från Ryssland via Ukraina från och med den 1 januari 2025. Det finns enligt Simson tillräckligt med utbud från LNG och rörledd gas i centrala och södra Europa även utan den ryska transitgasen.

Frankrike har, tillsammans med nio andra medlemsstater, cirkulerat en skrivelse inför förra veckans energiministtermöte där man uppmanar EU-kommissionen att förbättra transparensen vid rysk LNG-import genom tydligare krav på företag att identifiera sig när LNG lastas av vid EU:s hamnar. Detta i syfte att öka transparensen över hur mycket rysk gas som importeras till EU. EU arbetar för att begränsa mängden rysk gas som importeras in i EU sedan Rysslands invasion av Ukraina. Belgien har sedan länge efterfrågat EU-sanktioner på rysk LNG men Ungern drar åt andra hållet och fortsätter att importera rysk gas och sluta nya avtal.

I EU:s fjortonde sanktionspaket från juni 2024 infördes sanktioner mot rysk LNG, däribland förbud mot användningen av EU-hamnar för omlastning av rysk LNG och export till tredje land från mars nästa år. EU:s hamnar har använts av Ryssland för att lasta om inför vidare transport till Asien. Även ett förbud mot import av rysk LNG till specifika terminaler som inte är anslutna till EU:s gasnät infördes men övrig import av rysk LNG till EU påverkas inte av sanktionspaketet.

Kol och EU ETS

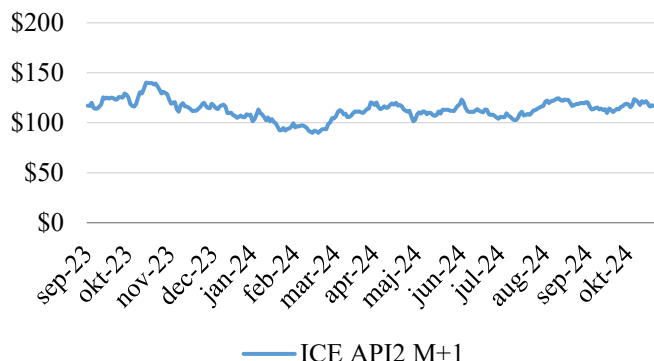
Kol

Reuters rapporterar⁵ att Turkiet under januari-september i år varit det land i Europa som producerat mest kolkraft. Under motsvarande period under de senaste åren har såväl Tyskland som Polen producerat mer el från kol än Turkiet. Kolkraften har dock under de senaste åren fallit i Polen och framförallt Tyskland, samtidigt som den ökat i Turkiet.

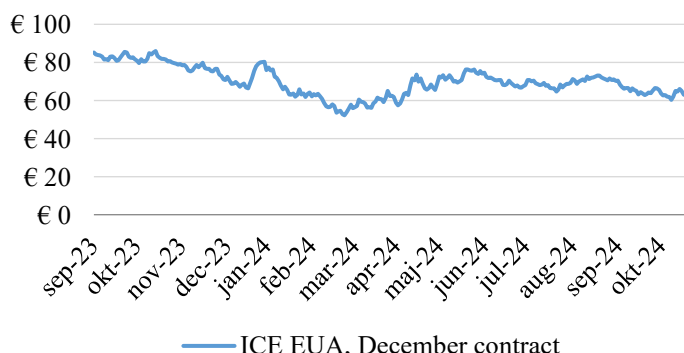
Den 16 oktober publicerade Internationella energirådet (IEA) sin årliga rapport World Energy Outlook⁶ där man bland annat presenterar olika scenarier för globala energiutvecklingen kommande år. Utan ytterligare politiska åtgärder än de som gäller för tillfället (STEPS-scenariot) bedömer IEA att produktionen av kolkraft minskar med mer än 10 procent fram till 2030. Detta ska dock jämföras med att minskningen skulle behöva vara nästan 50 procent 2023-2030 för att motsvara vad IEA bedömer är nödvändigt för att begränsa den globala uppvärmningen till 1.5 grader över förindustriell nivå.

Priserna på den europeiska kolmarknaden steg något i början av perioden som gått sedan det senaste marknadsbrevet, men har under senaste veckan fallit tillbaka. Den 21 oktober var det europeiska referenspriset på kol USD116,5 per ton.

Kolpris USD per ton

Utsläppsrättspris EUR per ton

Källa: Montel.

EU ETS

I IEA:s STEPS-scenario, som presenterades i årets World Energy Outlook (se även ovan) minskar de globala CO₂-utsläppen med 4 procent från 2023 till 2030. EU:s utsläpp minskar i STEPS-scenariot med 16 procent 2023-2030.

Under den första veckan efter det senaste marknadsbrevet steg priset på utsläppsrätter med nästan tio procent, men föll därefter tillbaka till motsvarande nivå som för två veckor sedan. Den 21 oktober var priset på utsläppsrätter EUR61,76/ton CO₂.

⁵ <https://www.reuters.com/business/energy/turkey-cements-position-europes-top-coal-fired-power-system-maguire-2024-10-16/>

⁶ <https://www.iea.org/reports/world-energy-outlook-2024>